

VILJAN ESINÄYTTEEN TOIMITTAMISEN MERKITYS KOROSTUU TÄNÄ VUONNA

Tämän vaikean kasvukauden ja korjuuolosuhteiden jälkeen on tärkeää ottaa viljasta esinäyte ja toimittaa se laatuanalyysiin, vaikka vielä ei olisi aikeita myynteihin. Tämä parantaa viljan käyttösuunnitelmia ja välttää ikäviltä yllätyksiltä viljan vastaanotossa tai kuormien palautuksilta. Myös oman viljan ja tilojen välisen rehukäytön osalta on tärkeä varmistaa viljan turvallisuus ruokinnassa. Korjuukaudelle osuneet runsaat sateet ovat lisänneet viljan hometoksiiniriskiä tänä vuonna monen rauhallisen vuoden jälkeen. Hometoksiinien pikamittaus kannattaa teettää, jotta saadaan selville viljaerien turvallisuus ja suositus jatkokäyttöön. Erityisesti sateiden alle jääneiden ja lakoontuneiden kasvustojen laatu on syytä varmistaa.

Viljasadon laadun sekä sadon myyntien ja oman rehukäytön kannalta on nyt tärkeää, ettei hyviä ja huonoja eriä sekoiteta keskenään. Viljan esinäytteen ottaminen ja analyysien teettäminen antaa tietoa viljan parhaasta käyttötarkoituksesta ja vähentää lisäkustannuksien riskiä. Viljan käyttölaadun lisäksi näytteestä kannattaa selvittää pikamittauksella DON-hometoksiinitilanne. Analyysejä, mukaan lukien hometoksiinianalyysit, tekevät muun muassa Luonnonvarakeskus, Eurofins, Suomen Viljava Oy, NSL LAB, Ruokavirasto sekä teollisuuden ja kaupan viljan vastaanotto.

Näytteenotto viljaerästä on tehtävä huolellisesti. Viljaerästä on otettava riittävä määrä osanäytteitä ja sekoitettava ne huolellisesti esinäytteen edustavuuden varmistamiseksi, koska mm. hometoksiinit eivät esiinny tasaisesti puidussa viljaerässä. On myös hyvä huomioida, että sadon laatua voidaan parantaa lajittelulla. Korkeat toksiinipitoisuudet ovat yleensä kevyissä, punahomeen surkastuttamissa jyvissä.

Edustavan viljanäytteen ottoon tehty video <https://www.vyr.fi/fin/viljelytieto/naytteenottovideo/>

Punahomeen aiheuttaman hometoksiiniriskin hallintakeinot on koottu VYR:n sivuilla olevaan esitteeseen: www.vyr.fi. Esitteen riskitaulukosta voi tarkistaa, mitkä tekijät lisäävät hometoksiiniriskiä viljan viljelyssä.

Lisätietoja: Sari Peltonen, VYR laatutyöryhmän puheenjohtaja, ProAgria Keskusten Liitto, p. 0503414406, sari.peltonen@proagria.fi; Veli Hietaniemi, Luonnonvarakeskus Luke, p. 0295326126, veli.hietaniemi@luke.fi; Elina Sieviläinen, Ruokavirasto, p. 0295326126, elina.sievilainen@ruokavirasto.fi.